

INHOUD

VOORWERK

blz.

Gemeentebestuur per 1 januari 1982.....	11
Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam en de Beneden-Maas.....	11
Historisch Genootschap 'Roterodamum'.....	11
Historisch Genootschap 'De Maze'.....	12
Coördinatiecommissie van advies inzake archeologisch onderzoek binnen het ressort Rotterdam	12
Inlichtingen over enkele openbare verzamelingen	12
Dagelijkse Kroniek 1981.....	15
Tentoonstellingen te Rotterdam in 1981.....	116
Over Rotterdam en Rotterdammers, publicaties uit het jaar 1981	121
Rotterdammers en oud-Rotterdammers die in 1981 zijn overleden	134
Historisch Genootschap 'Roterodamum', overzicht van de werkzaam- heden in 1981	137

MENGELWERK

Toespraak, gehouden door dr. A.J. Teychiné Stakenburg ter gelegen- heid van zijn afscheid als bestuurslid van het Historisch Genoot- schap 'Roterodamum' 1971-1982, in de ledenvergadering van 17 maart 1982.....	145
Ter nagedachtenis:	
Ir. F.W.C. Blom (1895-1981), door A.J. Teychiné Stakenburg	149
Ir. Jan van Ettinger (1902-1981), door J. Sittig	153
Zuster Miep Haaijer (1905-1981), door P.W. Russel	156
Prof. dr. E.H. Hermans (1894-1981), door P.G. Bakker.....	159
H.M. Kraaijvanger (1903-1981), door Ernest F. Groosman.....	162
Cornelis Verolme (1900-1981), door mr. B. Moret	165
A.J. van der Vlerk (1903-1981), door dr. J.H.N. Grandia	171
Pierre Bayle en de Rotterdamse Illustre School 1681-1693, door Hans Bots	177
Rotterdamse penningen VI, door mr. F.J. Brevet	202
De naamgeving van de Erasmus Universiteit Rotterdam, door mr. F.J. Brevet.....	206
Productie van gas en electriciteit te Rotterdam, door K.F. van Dijk	208
Van den Broek en Bakema, door Ernest F. Groosman.....	237
Krede ben Heik, door D. Hausdorff	251
Drie Kralingse figuren uit de achttiende eeuw: II. Jacob van de Werken, timmerman, molenbouwer, aannemer van waterwerken en uitvinder, door drs. G.Th.H.C. Pieck.....	259
Monument ter nagedachtenis van de Joodse oorlogsslachtoffers uit Rotterdam, door J.G. van der Ploeg	269
Het stadsbestuur van Rotterdam in het begin van de vijftiende eeuw, door P.F. Schevenhoven.....	272

Inhoud der achtste reeks van het Rotterdams Jaarboekje 1973-1982	361
--	-----

AFBEELDINGEN

blz.

1. Dr. A. Peper, burgemeester van Rotterdam vanaf 18 maart 1982; foto N. Morelis.....	2
2. Brand bij de raffinaderij van British Petroleum in Europoort, 10 januari (ANP)	19
3. Afgevaardigden van het Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen bieden burgemeester A.A. van der Louw een 'kopperprent' aan, v.l.n.r.: A.C. van der Bom (dir. Reproductie Compagnie), H.W. Veldman (dir. Gem. Drukkerij), de burgemeester, F. Boogaardt 't Hooft (voorz. K.V.G.O.) en H. Blom (secr. district R'dam K.V.G.O.), 13 januari (RN)...	19
4. Wethouder W.J. van der Have voert overleg met vertegenwoordigers van de Rotterdamse Junkiebond, 14 januari (RN) ...	20
5. Wielerzesdaagse in het Sportpaleis Ahoy', opname 20 januari (GAR).....	20
6. Rozen voor de passagiers bij de ingebruikneming van de nieuwe tramlijn 7, 2 februari (RN)	25
7. Bezetting van het Bureau voor Rechtshulp in de Teilingerstraat, 2 februari (RN).....	25
8. Aanbieding, door de Katholieke Bond van Ouderen, van een metalen kruis aan het hek van de Kathedraal in de Mathe-nesserlaan, v.l.n.r.: J.M.G. Saers (voorz. district R'dam K.B.v.O.), J.M. Smit (Bondsvoorz.), bisschop mgr. dr. A.J. Simonis, kapelaan E.J. van Waasdijk, 8 februari (RN)	26
9. Burgemeester A.A. van der Louw en winkelier Laamari Et Taouyl wisselen geschenken uit bij de opening van de eerste Rotterdamse avondwinkel aan de Nieuwe Binnenweg 273, 26 februari (WC)	26
10. Opening van de Orchideeëntentoonstelling in Diergaarde Blijdorp, mr. P. van Vollenhoven wandelt door de kassen in gezelschap van dr. ir. H.G. Kronenberg (voorz.) en mevr. A. Bremer (secr.) van de Ned. Orchideeënvereniging, 21 maart (J.A.-B).....	37
11. De heer J. Boele van Hensbroek en mevr. M.J. Boele van Hensbroek-Reesink ontvangen de Laurenspenning uit handen van mevr. E. van Marwijk Kooy-von Baumhauer, 24 maart (RN)	37
12. Stadsvernieuwing aan de Rottekaden, in Rubroek en Crooswijk, links-boven de Noorderbrug met in het verlengde daarvan de Crooswijksesingel en rechts de Jonker Fransstraat; opname 14 april 1981 (Aerocamera, BH).....	38
13. Het restant (uit de grond getrokken palen) van de huizen aan de westzijde van de Sint Mariastraat, links de achterkant van nieuwe woningen aan de Gaffelstraat; opname april 1981 (GAR).....	43

14.	Nieuwbouw aan de Banierstraat, links de Paap Dirckstraat; opname april 1981 (GAR)	43
15.	Eerste paal voor de nieuwbouw van de Wolfert van Borselen Scholengemeenschap aan de Bentincklaan/hoek Van Aersenlaan, 10 april (RN)	44
16.	Ontvangst in het Stadhuis t.g.v. het 13de lustrum van de Rotterdamse Vrouwelijke Studenten Vereniging, wethouder drs. R. den Dunnen krijgt een sinaasappelboompje van Pauline F.M. van der Meer Mohr, praeses van de R.V.S.V., 13 april (RN)	44
17.	In de hal van het Stadhuis demonstreren 'punkies' tegen het, naar hun mening, gebrek aan tolerantie ten opzichte van hun beweging, 15 april (RN)	45
18.	Het blussen van een brand bij de Esso-raffinaderij aan de Botlekweg, 21 april (RN)	45
19.	Opening van een filiaal van de Gemeentebibliotheek aan het Afrikaanderplein, 23 april (RN)	46
20.	Afscheid van stadsarchitect B.V. van den Bergh, wethouder H. van der Pols biedt een geschenk aan, 27 april (d.J./v.E.)	46
21.	Oude en nieuwe bebouwing aan de Hugo de Grootstraat; opname maart 1982 (GAR)	49
22.	Nieuwbouw aan de Crooswijkseweg, hoek Van Meekerenstraat; opname maart 1982 (GAR)	49
23.	Nieuwe huizen tussen Voorhaven en Achterhaven in Delfshaven; opname maart 1982 (GAR)	50
24.	Woningcomplex 'de Paperclip', tussen Binnenhaven en Rosestraat, in aanbouw; opname maart 1982 (GAR)	50
25.	Bij het 25-jarig bestaan van de Vereniging van Rotterdamse Havenloodsen ontvangt voorzitter R. Timmermans een geschenk van wethouder drs. J. Riezenkamp, 7 mei (d.J./v.E.)	55
26.	Opening van het buurthuis 'Kameleon' aan de Horatiusstraat in Lombardijen, 9 mei (d.J./v.E.)	55
27.	Demonstranten blokkeren de Havenspoorlijn uit protest tegen het vervoer van gevaarlijke stoffen en de geluidshinder, 16 mei (RN)	56
28.	Binnenstadsdag, modeshow in de tuin van het Stadhuis, 23 mei (RN)	56
29.	Woonflat 'Delftse Poort' aan het Hofplein; opname juni 1981 (HH)	61
30.	Concert op de trappen van het Beursgebouw in het kader van 'Accordeondag Rotterdam', 6 juni (RN)	62
31.	Opening van 'Poetry International' in het Park, optreden van Lamine Konté uit Senegal, 14 juni (J.A.-B.)	62
32.	Nieuwbouw op het voormalige Heliport-terrein aan het Pompenburg; opname juni 1981 (HH)	65
33.	Complex woningen en bedrijfsruimten aan het Weena tussen Conradstraat en Statentunnel; opname oktober 1981 (HH)...	65

34.	Burgemeester A.A. van der Louw doopt de Fokker Friendship 'Zestienhoven' van de Nederlandse Luchtvaart Maatschappij, 17 juni (RN)	66
35.	Het blussen van de na een ontploffing ontstane brand op de Griekse ertstanker 'Agios Ioannis', 24 juni (RN)	66
36.	Optocht van historische voertuigen t.g.v. de opening van de nieuwe Willemsbrug, 1 juli (GAR)	71
37.	Burgemeester A.A. van der Louw sluit de oude Willemsbrug, 1 juli (GAR)	71
38.	Opening van de nieuwe Willemsbrug door H.M. koningin Beatrix en Z.K.H. prins Willem Alexander, 1 juli (GAR)	72
39.	De nieuwe Willemsbrug, gezien vanaf de heftoren van de spoorbrug over de Koningshaven; opname 23 juni (GAR)	72
40.	Blokkade van waterwegen door binnenschippers, overzicht van de Nieuwe Maas en de Koningshaven, 10 augustus (HC)	77
41.	Begin van de vaartocht 'Cruise tegen cruise', burgemeester A.A. van der Louw gooit de tros van een van de deelnemende schepen los, 15 augustus (RN)	78
42.	Afscheid van ir. E.M. Storm als directeur van de DROS, 26 augustus (RN)	78
43.	Nieuwe woningen aan de Zwaanshalskade; opname september 1981 (GAR)	87
44.	Nieuwbouw aan de Hunze in de wijk Zevenkamp; opname oktober 1981 (HH)	87
45.	G. Schilder, hoofd van het Bureau Voorlichting en Publiciteit, overhandigt het eerste exemplaar van de 'Stadsgids Rotterdam' aan burgemeester A.A. van der Louw, 4 september (RN)	88
46.	H.K.H. prinses Margriet slaat de eerste paal voor een complex 'Fokus'-woningen aan de Albert Camusplaats in Ommoord, 14 september (RN)	88
47.	Afscheid van burgemeester A.A. van der Louw, loco-burgemeester drs. J.G. van der Ploeg overhandigt hem het boek 'Rotterdam en de Zee', 22 september (HVV)	91
48.	Rotterdamse artiesten zingen een lied bij het afscheid van burgemeester A.A. van der Louw, op het podium v.l.n.r.: Gerard Cox, Joke Bruys, André van der Louw, Ivo Blom (hoofd Kabinet Burgemeester) en Peter Blanker, 22 september (RN) ...	91
49.	Woningen aan het Toutenburgplantsoen in de nieuwe wijk Beverwaard; opname januari 1982 (HH)	92
50.	Opening door wethouder drs. J. Riezenkamp van een slagerij aan het Burg. Hoffmanplein, die deel uitmaakt van een 'renovatieblok' op het Noordereiland, 28 september (RN)	92
51.	In de Atjehstraat op Katendrecht worden de laatste bordelen gesloten, 26 oktober (J.v.d.L.)	99
52.	Na de uitslag van de deelgemeenteraadsverkiezing in Overschie wordt lijsttrekker C. Egen van 'Belangen Overschie' op de schouder genomen, 4 november (RN)	99

53.	Onthulling van het Monument ter nagedachtenis van de Joodse oorlogsslachtoffers uit Rotterdam in de Stadhuistuin, v.l.n.r.: drs. J.G. van der Ploeg, mevr. Loeki Metz, H.M. koningin Beatrix (achter mevr. Metz de Commissaris der Koningin mr. M. Vrolijk), 27 oktober (HH)	100
54.	De schrijver/journalist Leo Ott ontvangt de Wolfert van Borselenpenning, 19 november (HH).....	100
55.	Bezoek van minister A.A. van der Louw van CRM ten huize van de schilder Pieter van den Doel, 22 november (OR).....	105
56.	Opening van het bijkantoor van de Gemeentelijke Sociale Dienst aan de Eerste Middellandstraat door wethouder mevr. mr. E.M.A. Schmitz, 25 november (RN)	105
57.	Stadsvernieuwing in het Rottekwartier: Vriendenlaan en Stroveer; opname maart 1982 (GAR).....	106
58.	Nieuwe woningen aan de Charloissekade, op de voorgrond de Dokhaven; opname maart 1982 (GAR).....	106
59.	Ir. F.W.C. Blom	148
60.	Ir. J. van Ettinger	155
61.	Zr. M.P.C. Haaijer, foto Ary Groeneveld.....	158
62.	Prof. dr. E.H. Hermans	161
63.	H.M. Kraaijvanger; foto Tom Kroeze	164
64.	C. Verolme	170
65.	A.J. van der Vlerk; foto I.P.O.	175
66.	Pierre Bayle; kopergravure door Petit naar Ferdinand; portretverz. GAR nr. 76	176
67.	Pierre Jurieu; zwartekunst-gravure door J. Gole; portretverz. GAR nr. 1336	190
68.	Penning, geslagen t.g.v. het opgaan van de Nederlandse Economische Hogeschool in de Erasmus Universiteit Rotterdam; ontwerp Eric Claus	203
69.	Ad Fontes-penning; ontwerp Eric Claus	204
70.	Erasmus-penning; ontwerp Charlotte van Pallandt	205
71.	De gasfabriek van de Imperial Continental Gaz Association aan de Scheepstimmermanslaan, circa 1850; GAR, THA XV-227	210
72.	De Nieuwe Rotterdamsche Gasfabriek aan de Oostzeedijk, 1853; GAR, THA XV-179.....	214
73.	Dr. Th. van Doesburgh; litho P.W. van de Weijer naar A. van Groeneveldt; portretverz. GAR nr. 427	217
74.	Het complex van de Gemeente-Gasfabriek aan de Oostzeedijk, circa 1887; foto F. von Pöppinghausen; GAR, THA 1971-265	218
75.	De gasfabriek aan de Korte Feijenoorddijk, circa 1906; GAR, THA XV-105.02	221
76.	Gashouders bij de gasfabriek aan de Oostzeedijk, 1908; foto Gemeentewerken; GAR, THA XV-190.00.04	222
77.	De wintertuin, met elektrische verlichting, van Grand Hotel	

	Coomans, 1884; GAR, THA XXIV-34.....	227
78.	Reclamefolder van Grand Hotel Coomans, 1884; GAR, THA XXIV-34	228
79.	Accumulatorenstation aan de Coolsingel/hoek Leeuwenlaan, 1926, foto Gemeentewerken; GAR, THA IX-665	231
80.	Ir. J.H. van den Broek	238
81.	J.B. Bakema; foto C. Kramer	241
82.	Het warenhuis Ter Meulen aan het Binnenwegplein	247
83.	Omslag van de brochure 'Het volk dat geschapen zal worden' door Krede ben Heik	253
84.	Omslag van de brochure 'Het boek voor de Geloovigen' door Krede ben Heik; GAR, Bibl. D 47-5.....	254
85.	Tekening van de door Jacob van de Werken ontworpen heimachine; Algemeen Rijksarchief nr. 84 (2572)	261
86.	Tekening van de heimachine van Vauloué	262
87.	Tekening van de watermachine van Jacob van de Werken; Algemeen Rijksarchief nr. 290	266

Foto's bij de Dagelijkse Kroniek 1981 van:

Aerocamera/Bart Hofmeester (BH), J. Anema-Balke (J.A.-B.), Algemeen Nederlands Persbureau (ANP), Wim Consenheim (WC), Gemeentelijke Archiefdienst Rotterdam (GAR), Haagsche Courant (HC), Henk Hartog (HH), De Jong & Van Es (d.J./v.E.), J. v.d. Linden (J.v.d.L.), Ons Rotterdam (OR), Rotterdams Nieuwsblad (RN), Het Vrije Volk (HVV).

GEMEENTEBESTUUR 1 JANUARI 1982

BURGEMEESTER: vacature.

WETHOUDERS: drs. R. den Dunnen, W.J. van der Have, dr. J.M. Linthorst, mr. J. Mentink, drs. J.G. van der Ploeg, H. van der Pols, drs. J. Riezenkamp, mw. mr. E.M.A. Schmitz, ir. P.O. Vermeulen.

RAADSLEDEN: W. Baggerman, E. Bakema, B.F. Bohré, drs. H. Bontenbal, A.D. den Braber, mw. mr. E. Buijs-van Riet, G. Chr. Faasen, A.P. Gerretsen, J.H.A. Henderson, H.Th.C. Hodes, mw. M.J. Hof-Brouwer, P. Hoogendoorn, M.Th. Hoppener, M.J.D. Jansen, mw. A.W. Joppe, J.H. Kerstholt, mw. R. van der Maesen, R.M. van Middelkoop, drs. P.L.M. Pex, C.H. Pieren, mw. N. van der Pol-van den Dorpel, mr. H.C.G.L. Polak, mr. J.A. Reus, mw. A.M. Ridderhof-Strik, drs. P. de Ridders, J.C. Rotmeijer, J.W. van der Schalk, H.J. Simons, mw. M. Ton-Vink, V.F. Tromer, J. in 't Veld, mw. G. Vellekoop-Kuivenhoven, mw. H. de Vos-Krul, mw. P.C. de Vries-Kagchel, A.C. Zevenbergen, D. Zijlstra.

SECRETARIS: mr. J.G. Bannink.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN VOOR ROTTERDAM EN DE BENEDEN-MAAS

Voorzitter: mr. M. van den Bos; *Vice-voorzitters:* P.Th. Biersma, G. Dorsman, A. Kasius, mr. H.A. van Walt Meijer; *Algemeen Secretaris:* dr. A.D.J. Brantenaar; *Secretarissen:* drs. H.H. Horsting, L.F. Oppe, drs. D. Oranje, mr. J.G.W. Simons.

De bureaus der Kamer zijn gevestigd in het Beursgebouw, Coolsingel 58, Rotterdam (openingstijden 9.00-12.30 en 13.30-16.00 uur) en Hoflaan 47, Vlaardingen (openingstijden 8.30-12.00 en 14.00-16.00 uur).

Onder de Kamer van Koophandel ressorteren: Handelsvoorlichtingsdienst, Afdeling Middenstandswetgeving, Handelsregister, alsmede het Verenigingen- en Stichtingenregister.

HISTORISCH GENOOTSCHAP 'ROTTERODAMUM'

Voorzitter: mr. J. Dutilh; *Secretaris:* mw. C. Zöllner.

Het Genootschap stelt zich ten doel het streven naar versterking der gemeenschapsgedachte in Rotterdam en omgeving door het bevorderen en verbreiden van de kennis omtrent de geschiedenis van de stad en haar omgeving, zo in vroeger eeuwen als in de laatstverlopen tijd.